

1. INTRODUCCIÓN

O Plan de Atención á Diversidade ten como finalidade planificar as medidas educativas que faciliten unha resposta ás necesidades que presenta o alumnado escolarizado neste centro e, en especial, aquel con necesidades específicas de apoio educativo. Dita resposta adaptarase á realidade e singularidade do centro.

O modelo adoptado pola LOE entende a atención á diversidade como unha necesidade que abarca todas as etapas educativas e a todo o alumnado. É dicir, trata de considerar a diversidade do alumnado como principio e non como unha medida que corresponde ás necesidades duns poucos.

Desde esta perspectiva, **entenderemos por diversidade as diferencias que presenta o alumnado ante as aprendizaxes escolares e as distintas causas ás que poden atribuírse**: aptitudes, intereses, motivacións, capacidades, ritmos de maduración e estilos de aprendizaxe, experiencias e coñecementos previos, contornos sociais e culturais, etc.

Todos estes aspectos darán lugar a un alumnado heteroxéneo en canto as súas necesidades educativas, que irán desde o menos ao máis diferente e que determinarán, a súa vez, as respostas educativas, que irán das máis ordinarias ás máis extraordinarias.

O reto consiste en ofrecer a todo o alumnado a axuda pedagóxica que necesite, axustando a intervención educativa á individualidade. Polo tanto, atender á diversidade, non é só atender as diferencias individuais do alumnado, senón tamén poñer en xogo todos os elementos organizativos (materiais, espaciais, agrupamentos, horarios, infraestrutura, coordinación docente, estratexias, etc.) en aras de cubrir as necesidades educativas especiais ou non especiais que presenten.

Polo tanto, o Plan de atención á Diversidade é unha ferramenta encamiñada a dar **resposta ao conxunto global do alumnado**, tanto ao que puntualmente presenta algún tipo de dificultade e necesita algún tipo de axuda, como ao que manifesta necesidades específicas de apoio educativo.

Neste último grupo, encadraríamos a aqueles alumnos/as que, por distanciarse en gran medida do currículo que se propón para o seu grupo, poden precisar, ademais de adaptacións dentro da programación da aula ordinaria, que o currículo se modifique máis ou menos “significativamente” e, por este motivo, poden chegar tamén a requirir propostas organizativas diferenciadas e recursos persoais de apoio, menos ou máis especializados.

A resposta educativa ofrecida é responsabilidade de todo o profesorado e demais sectores da comunidade educativa.

2. BASE LEXISLATIVA

- Lei Orgánica 2/2006 de maio de Educación. (BOE de 4 de maio).
- Real Decreto 806/2006, de 30 de xuño, polo que se establece o calendario de aplicación da LOE. (BOE do 14 de xullo).
- Lei orgánica 8/1995 de 3 de xullo reguladora do dereito á educación (coas modificacións realizadas pola LOE nos artigos 4, 5.5, 6, 7, 8, 25, 31,36.1, 57 e 62).
- Decreto 120/1998, do 23 de abril, polo que se regula a orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia (D.O.G. nº 79, do 27 de abril de 1998).
- Decreto 30/2007, do 15 de marzo polo que se regula a admisión do alumnado en centros sostidos con fondos públicos que imparten as ensinanzas reguladas na LOE. (DOG do 16 de marzo).
- Orde do 17 de marzo de 2007 pola que se regula o procedemento para a admisión do alumnado no segundo ciclo de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato en centros docentes sostidos con fondos públicos (DOG 19 de marzo de 2007). (Corrección de erros).
- Orde do 27 de decembro de 2002 pola que se establecen as condicións e criterios para a escolarización en centros sostidos con fondos públicos do alumnado de ensino non universitario con necesidades educativas especiais (D.O.G. do 30 de xaneiro de 2003).
- Circular 18/2007 das Direccións Xerais de Ordenación e Innovación Educativa e de Formación Profesional e ensinanzas Especiais pola que se dictan instrucións para unificar as actuacións e establecer as accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional das ensinanzas escolares de Galicia.
- Orde do 24 de xullo de 1998 pola que se establece a organización e funcionamento da orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia regulada polo Decreto 120/1998. (D.O.G. do 31 de xullo).
- Orde do 31 de outubro de 1996 pola que se regula a avaliación psicopedagóxica dos alumnos e alumnas con necesidades educativas especiais que cursan as ensinanzas de réxime xeral, e se establece o procedemento e os criterios para a realización do dictame de escolarización (D.O.G. do 19 de decembro de 1996).
- Orde do 28 de outubro de 1996 pola que se regulan as condicións e o procedemento para flexibiliza-la duración do período de escolarización obrigatoria dos alumnos con necesidades educativas especiais asociadas a condicións persoais de sobredotación intelectual. (D.O.G. do 28 de novembro).
- Decreto 320/1996, do 26 de xullo, de ordenación da educación de alumnos e alumnas con necesidades educativas especiais (D.O.G. do 6 de agosto de 1996).
- Orde do 6 de outubro de 1995 pola que se regulan as adaptacións do currículo nas ensinanzas de réxime xeral (D.O.G. nº 213 do 7 de novembro de 1995).
- Orde do 20 de febreiro de 2004 que se establecen as medidas de atención específica ao alumnado procedente do estranxeiro. (DOG nº 40 do 26 de febreiro).
- Real Decreto 943/2003, de 18 de xullo, polo que se regulan as condicións para flexibiliza-la duración dos diversos niveis e etapas do sistema educativo para os alumnos superdotados intelctualmente. (B.O.E. Do 31-7-2003).

- Decreto 374/1996 de 17 de outubro polo que se aproba o Regulamento Orgánico das escolas de Educación Infantil e dos colexios de Educación Primaria.
- Orde do 22 de xullo de 1997 que desenvolve o anterior Decreto.
- Real decreto 1630/2006 de 29 de decembro polo que se establecen as ensinanzas mínimas para a Educación infantil. (BOE do 4 de xaneiro de 2007).
- Anteproxecto do decreto polo que se regulan as ensinanzas da educación infantil na Comunidade autónoma de Galicia.
- Real decreto 1513/2006 do 7 de decembro, polo que se establecen as ensinanzas mínimas para a Educación primaria. (BOE do 8 de decembro).
- Decreto 130/2007, do 28 de xuño, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 09/07/2007)
- Orde do 23 de novembro de 2007 pola que se regula a avaliación na educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.(DOG 30 de novembro de 2007)
- Circular 18/2002 pola que se dictan instrucións da Dirección Xeral de Ordenación Educativa e Formación Profesional para unifica-las actuacións e establece-las accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional do ensino non universitario da Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2002-2003.
- Circular nº 17/2003 da Dirección Xeral de Centros e Ordenación Educativa e da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais pola que se dictan instrucións para unifica-las actuacións e establece-las accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional do ensino non universitario da Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2003-2004.
- Circular nº 23/2004 pola que se dictan instrucións da Dirección Xeral de Centros Ordenación Educativa e da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais para unifica-las actuacións e establece-las accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional do ensino non universitario da Comunidade Autónoma para o curso 2004-2005.
- Circular 20/2005 das Direccións Xerais de Ordenación e Innovación Educativa e de Formación profesional e Ensinanzas Especiais pola que se dictan instrucións para unificar as actuacións e establecer as accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional das ensinanzas escolares de Galicia para o curso 2005-2006.
- Circular 17/2006 das Direccións Xerais de Ordenación e Innovación Educativa e de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais pola que se dictan instrucións para unificar as actuacións e establecer as accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional das ensinanzas escolares de Galicia para o curso 2006-2007.

3. OBXECTIVOS

- Servir de referente criterial para que o centro poida concretar anualmente o axuste das respostas educativas adecuadas a cada alumno e contexto.
- Servir de **instrumento** que facilite ao centro, unha vez valoradas as necesidades educativas da diversidade do alumnado, **planificar e organizar os apoios e priorizar os recursos** persoais de que se dispón, para axústalos ás necesidades.
- Prever unha planificación que permita introducir cambios ante novas necesidades que poidan xurdir ao longo do curso, con medidas organizativas flexibles que conduzan á necesaria readaptación das intervencións do profesorado ordinario e dos especialistas cos que conta o centro ao comezo de curso, para adecuarse, no seu caso, á atención das novas necesidades educativas. Só se isto non fora posible, por un crecemento excepcional de novas necesidades, se procedería á solicitude dos recursos correspondentes.
- Servir de guía para identificar aqueles aspectos da atención á diversidade que precisen melloras cara o curso seguinte.
- **Garantir a actuación coordinada** de mestres e especialistas para a correcta aplicación das medidas de atención á diversidade.
- **Proporcionar ao alumnado** unha **resposta educativa adecuada** e de calidade que lle permita acadar o maior desenvolvemento persoal e social.
- Adaptar de forma especial dita resposta educativa ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo matriculado no centro.
- Planificar propostas educativas diversificadas de organización, procedementos, metodoloxía e avaliación adaptadas ás necesidades de cada alumno.
- **Establecer canles de colaboración entre o diverso profesorado** que intervéñen co alumnado con neae.
- **Organizar os recursos persoais e materiais** do centro co fin de facilitar unha resposta educativa adecuada a todo o alumnado, especialmente aos que presentan necesidades específicas de apoio educativo.
- Fomentar a **participación dos pais** e implicalos no proceso educativo dos seus fillos/as.
- Fomentar a **coordinación con institucións ou organismos externos** ao Centro.

4. DESTINATARIOS/AS

- A **totalidade do alumnado**, diverso ante o proceso de ensinanza-aprendizaxe.
- Alumnado con **necesidade específica de apoio educativo**:
- Alumnado con **necesidades educativas especiais**, derivadas de condicións persoais de discapacidade física, psíquica, sensorial, ou de graves trastornos da personalidade ou da conducta.
- Alumnado con **dificultades específicas de aprendizaxe** derivadas de ritmos lentos, dificultades importantes de aprendizaxe das técnicas instrumentais, falta de

estimulación, falta de hábitos, dificultades da linguaxe...

- Alumnado con necesidades educativas especiais derivadas de **altas capacidades intelectuais**.
- Alumnado con **situacións persoais sociais ou culturais desfavorecidas** ou que manifeste dificultades graves de adaptación escolar:
- Alumnado de **incorporación tardía ao sistema educativo**, que por factores sociais se atope en situación de desvantaxe respecto ao acceso, permanencia e promoción no sistema educativo (minorías étnicas ou culturais), así como, con descoñecemento ou coñecemento insuficiente das linguas da nosa comunidade ou con graves carencias nos coñecementos básicos.
- No caso do alumnado de incorporación tardía ao sistema educativo existe un **Plan de Acollida** no que se establecen as medidas e pautas a seguir no centro para a acollida e inclusión do alumnado inmigrante e/ou de minorías socioculturais.

5. RECURSOS HUMANOS

- **Todo o profesorado do centro**, en tanto que dá resposta a toda a diversidade do alumnado: Claustro, Comisión pedagóxica (CCPP).
- **Profesorado titor**.
- Profesorado **especialista** das distintas materias.
- **Profesorado de apoio**: Pedagogía Terapéutica (PT) e Audición e Linguaxe (AL).
- En **Educación Infantil** existen dúas **profesoras de apoio** que reforzan a tarefa educativa cotiá nas diferentes aulas e nas actividades específicas como psicomotricidade. Así mesmo, atenden aos alumnos que manifestan un proceso madurativo máis lento.
- **Departamento de Orientación (DO)**.
- **Equipo directivo**.
- **Auxiliares técnicas educativas (ATE)**.
- **Equipo de Orientación Específico (EOE)** como apoio e asesoramento ao centro e valoración das necesidades educativas especiais do alumnado.
- **Administración Educativa**.
- **Outros**: Servizos Sociais, Servizos médicos...

É necesaria unha total **coordinación de todos os recursos humanos existentes** nos diferentes ámbitos profesionais que podan incidir no campo educativo. A actuación inconexa e illada de profesorado titor e especialistas non cubre a finalidade educativa que as medidas de atención á diversidade perseguen.

6. PROCEDEMENTO PARA A DETECCIÓN E VALORACIÓN DAS NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO.

A detección e valoración das necesidades realízase mediante as seguintes actuacións: **avaliación inicial, sesións de avaliación e avaliación psicopedagóxica.**

A partir das distintas avaliacións realizadas durante o curso obteranse unha serie de datos e, en función deles, axustarase a resposta educativa.

A principios de curso, segundo a orde do 23 de novembro de 2007 pola que se regula a avaliación na educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG 30 de novembro), o profesorado titor realizará a avaliación inicial e establecerá o nivel de competencia curricular do alumno/a en colaboración co resto do profesorado implicado no grupo. Mediante a mesma detectará as posibles necesidades específicas de apoio educativo. Se existen estas o comunicará a xefa do Departamento de Orientación.

Os posibles **signos de alerta** poden estar relacionados con:

- Dificultades para interiorizar e procesar a información que recibe a través da modalidade visual.
- Dificultades para interiorizar e procesar a información que recibe a través da modalidade auditiva.
- Dificultades no desenvolvemento da linguaxe.
- Dificultades ou limitacións para realizar movementos que poden condicionar o desenvolvemento doutros ámbitos.
- Dificultades de conducta: posible problemática relacionada co Trastorno por Déficit de Atención con ou sen Hiperactividade, outras.
- Indicadores de risco social.
- Indicadores dunha posible problemática relacionada co Trastorno xeneralizado do desenvolvemento.
- Dificultades no desenvolvemento cognitivo.

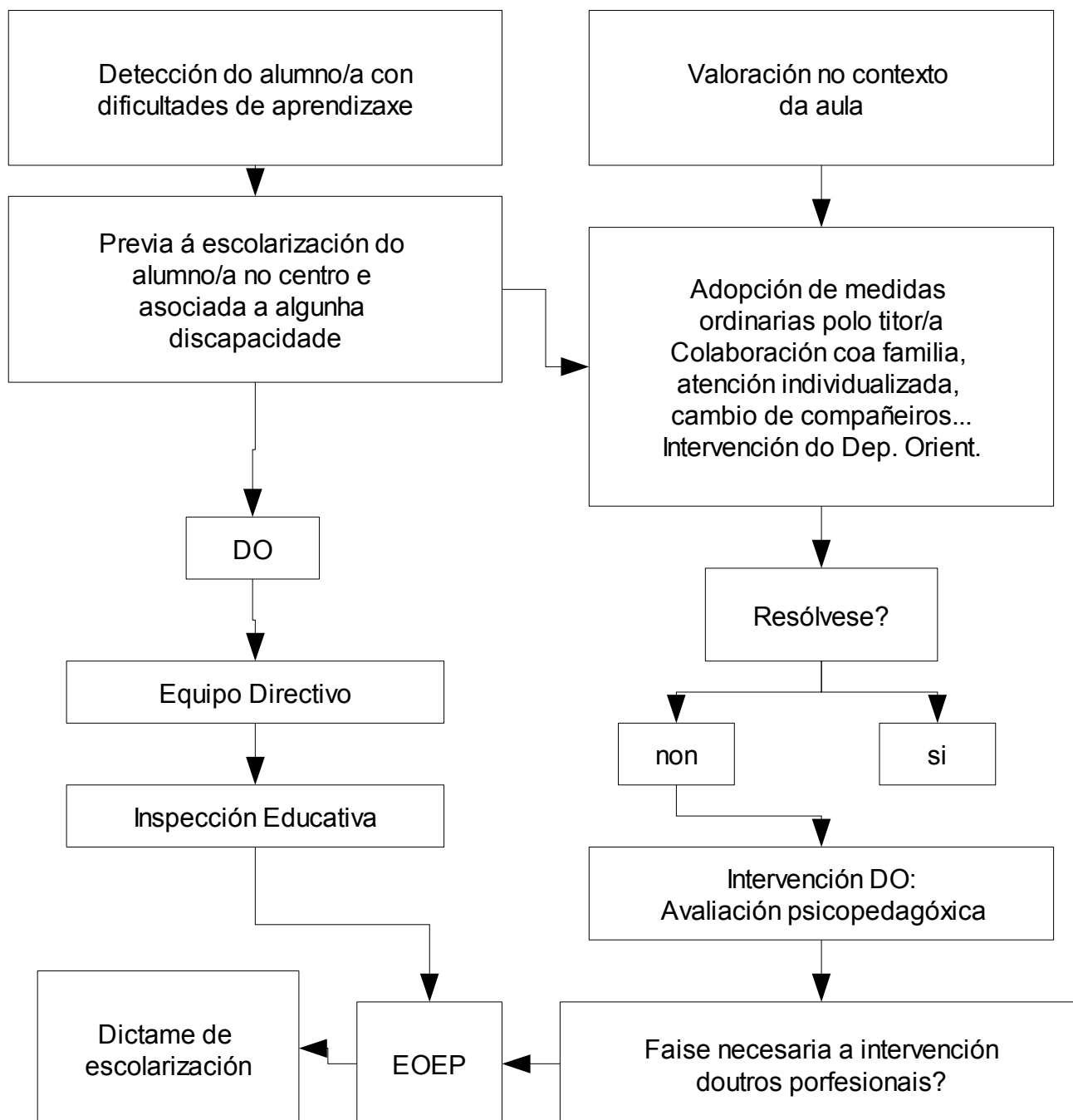
O profesorado titor realizará unha demanda de intervención por escrito que se concretará no cuestionario a tal efecto. (**Documento de derivación** do CEIP “Condesa de Fenosa”).

Recollida a demanda, a partir da información rexistrada polos profesionais mencionados, **a persoa responsable do Departamento de Orientación revisará as medidas que se estean levando a cabo e asesorará no deseño das posibles medidas de reforzo** encamiñadas a solucionar as dificultades no proceso de ensino-aprendizaxe. **Nun principio** tentarase de dar resposta ás necesidades do alumno/a dentro das **medidas ordinarias**.

Así mesmo planearase unha hipótese sobre cál pode ser o problema, e realizarase unha avaliación que terá como fin coñecer as necesidades globais para a ensinanza-aprendizaxe do alumno/a e a toma de decisións para planificar a resposta educativa nas áreas que se considere que deben ser melloradas.

Previamente á avaliación psicopedagóxica, a orientadora comunicarllo ao xefe de estudos e o titor/a contactará coa familia, que dará o permiso pertinente para realizar esta.

A avaliación psicopedagóxica estará encamiñada a articular as medidas pedagóxicas oportunas. Resultado da mesma será o **informe psicopedagóxico**, no que, entre outras, se recollerán as **medidas de atención** para dito alumno/a, así como se establecerán as **necesidades específicas de apoio educativo** e os **recursos e medidas** de carácter extraordinario, indicando si son temporais ou permanentes. Estas decisións poden ser relativas á proposta curricular, á modificacións no contexto educativo, á provisión de axudas persoais, materiais e modalidade de apoio e, por último, á colaboración coa familia (Modelo informe psicopedagóxico).

Periodicamente levarase a cabo un **registro dos avances e a revisión das medidas adoptadas** para introducir os axustes necesarios. (Seguimento).

No caso do alumnado de **nova incorporación**, realizarase unha **entrevista coa familia do alumno/a** na que se recadarán os datos máis importantes referidos a

evolución do neno/a. (Modelo Prevención e detección de alumnado de novo ingreso con dificultades).

Cando se identifiquen determinados alumnos/as con necesidades específicas de apoio educativo asociadas a discapacidade física, sensorial..., se lle pedirá aos pais a documentación que así o acredite. Esta situación poñerase en coñecemento do Equipo Directivo que, a súa vez, o comunicará á Inspección de zona para que llo transmita o EOE co fin de realizar un dictame (Modelo intervención EOE). Axuntarase un informe do departamento de orientación do centro.

Non se trata de etiquetar ao alumnado con neae, sen máis, senón de ter en conta todas as variables que poidan influír na súa aprendizaxe, de tal forma que, tras unha valoración da situación nun marco educativo concreto, se articulen todas as medidas pedagóxicas que se poidan aplicar no ámbito do centro.

Hai que resaltar que, en moitas ocasións, no proceso de avaliación psicopedagóxica trabállase de xeito coordinado cos profesionais sanitarios. É frecuente detectar indicios dun posible trastorno ou dificultade que debe ser abordado desde a área educativa e sanitaria simultaneamente.

Nestes casos comeza o proceso como se explicou anteriormente, aínda que tamén pode ser que sexa o/a pediatra o que detecte sinais de alerta que requiran dunha intervención psicopedagóxica.

Elaborarase un informe educativo destinado aos servizos sanitarios, poñéndoo en coñecemento do equipo directivo do centro. Así mesmo comunicarase o contido do mesmo aos pais ou titores legais do alumno/a.

Unha vez que o/a pediatra teña no seu poder o informe derivará ao alumno/a con dificultades ao servizo que considere oportuno.

Nestes casos pídeselle aos pais que soliciten un informe clínico para o centro educativo co fin de elaborar un plan de actuación e seguimento a nivel educativo pero en coordinación cos profesionais sanitarios. Por suposto estes datos serán postos en coñecemento do Equipo directivo e do profesorado titor, que terán en conta a súa confidencialidade. (Modelo Documento Informe Educativo destinado aos Servizos Sanitarios).

7. CRITERIOS PARA A ORGANIZACIÓN E A COORDINACIÓN DOS RECURSOS HUMANOS E MATERIAIS PARA ATENDER Á DIVERSIDADE.

- Organización dos apoios

O criterio xeneral adoptado é proporcionar unha resposta educativa adaptada á diversidade de capacidades, intereses e ritmos de aprendizaxe do alumnado co fin de facilitar o logro dos obxectivos a cada etapa educativa.

Naqueles casos de neae, **o diagnóstico da orientadora do centro debe preceder á intervención do profesorado de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe.**

As aulas de apoio, excepto si aglutinan a alumnado de aula específica, non teñen asignados alumnos/as prefixados e os especialistas que ocupan esta praza non van ser titores dun grupo estable de alumnos/as.

O **alumnado** que aínda non teña un desfase dun ciclo, por non habelo cumprido, pero que comece a **presentar serias dificultades** para a aprendizaxe, poderá recibir **apoio estable de Pedagogía Terapéutica ou Audición e Linguaxe**. Estes alumnos/as estarán relacionados con alumnado con moi baixa estimulación familiar para o fomento da aprendizaxe, con graves dificultades desde o primeiro curso para acceder ás áreas instrumentais, con dificultades graves para manter e afianzar aprendizaxes, con dificultades de articulación ou fluidez na linguaxe espontáneo e con bagaxes moi pobres nas áreas da linguaxe oral principalmente.

Os apoios se dirixirán fundamentalmente á adquisición das aprendizaxes instrumentais de Lingua e Matemáticas. Naqueles casos que o desfase curricular sexa significativo e, polo tanto, exista unha adaptación curricular traballarase en conformidade á mesma.

Os apoios se impartirán preferentemente durante as áreas das linguas, matemáticas ou coñecemento do Medio, e non en E. Física, Plástica e Música.

Terase en conta, sempre que sexa posible, os momentos do horario na aula ordinaria na que se imparte a materia obxecto de dificultade.

As familias do alumnado susceptible de reforzo **serán informadas** das medidas que se van adoptar e dos obxectivos que se pretenden acadar.

O apoio será en aula ordinaria sempre que sexa posible. Só se producirán intervencións directas especializadas cando:

- A resposta educativa que precise o alumno/a con neae non poda resolverse con fórmulas máis normalizadas (alumnado con **desfase curricular considerable**).
- Alumnado que teña que recibir **atención específica** por parte da especialista de **Audición e Linguaxe**. Serán sesións curtas preferiblemente de media hora.
- **Alumnado de distintas aulas agrupado nunha mesma sesión.**
- **Alumnado con descoñecemento das linguas da comunidade.**
- **Alumnado de 2º e 3º ciclo que non domine as técnicas instrumentais básicas.** Este apoio se levará a cabo coa especialista de Pedagogía Terapéutica en primeiro lugar e coa especialista de Audición e Linguaxe, se fose posible, por necesidades horarias

Salvo excepcións (alumnado de Aula Específica), os apoios fóra da aula non excederán no tempo a terceira parte da xornada lectiva.

En xeral, o alumnado que reciba apoio de Pedagogía Terapéutica ou Audición e Linguaxe non terá máis reforzos fóra da aula para non incidir negativamente na súa integración. Debemos ter en conta que, desde a concepción integradora, **a permanencia do alumnado no seu grupo-clase é fundamental**, posto que as aprendizaxes non se reducen unicamente ao ámbito académico.

Realizarase unha avaliación continua da consecución dos obxectivos propostos e das medidas tomadas, introducíndose as medidas correctoras oportunas, sempre que o progreso non sexa positivo.

No Boletín de información ás familias, elaborado trimestralmente, recollerase o grao de consecución dos obxectivos programados para dito período.

Unha das tarefas que a priori é garantía de éxito, é establecer unha boa coordinación entre todos os profesionais implicados na interacción co alumno/a concreto que presenta algunha alteración respecto á norma.

Punto importante a tratar nesas primeiras reunións entre profesionais é o establecemento de criterios comúns de intervención e a “distribución” de tarefas e competencias para un plan de intervención coherente, tendo en conta as necesidades.

- Criterios de atención

A priorización de alumnado a atender e o tempo de atención a este, sempre que non se podan satisfacer todas as necesidades, rexeráse polos seguintes criterios:

1. **Priorizar** as intervencións de casos de **maior gravidade**.
2. Aquel alumnado que manifieste un desfase curricular significativo e teña unha **ACI**. Poderá ser apoiado polo profesorado de PT dentro do aula ou fóra dela en pequeno grupo.
3. Aquel alumnado que presenta **desfase curricular** e se considera que coa atención personalizada do profesorado titor dentro do grupo non vai lograr progresar adecuadamente. Este reforzo poderá ser transitorio si o alumno /a supera as súas dificultades.
4. Alumnado con **dificultades específicas de aprendizaxe**. Terán prioridade aqueles alumnos/as que xa viñeran recibindo esa atención, sempre e cando non aparezan casos de maior gravidade.
5. **Novo alumnado ao que se lle detecten neae. Priorizaranse os ciclos máis baixos**.
6. Alumnos e alumnas que presenten unha **asistencia regular** ao centro e cuxas **familias mostren interese** polo proceso de aprendizaxe.

- Modalidades de atención

- O **profesor titor/a atende individualmente a un alumno/a** que precisa un apoio puntual sen a intervención directa doutro profesor/a ou especialista ou coa intervención do profesorado de Apoio a Infantil no caso deste ciclo. Esta medida, que estará a cargo dos titores ou do profesorado especialista en ditas áreas está destinada ao alumnado que pode seguir o currículo ordinario do curso no que está escolarizado, pero necesita, para logralo, unha atención máis individualizada tanto en aspectos curriculares como en estratexias de aprendizaxe e pautas de traballo.
- **Atención especializada por parte do profesorado de apoio**. Alumnado con necesidades específicas de apoio educativo que requiran, nun período da súa escolarización ou ao longo de toda ela, determinados apoios e atencións educativas.
- **Apoios temporais dentro do aula**. Atención por parte do especialista ou doutro profesor/a, que intervén no grupo aula atendendo a un alumno/a concreto: Neste sistema o profesor de apoio traballa o currículo, dentro do aula ordinaria, co alumno con necesidades educativas. O obxectivo é permitir ao profesor ordinario levar un ritmo “normal” mentres que se lle garante ao alumno con necesidades, o apoio na área e os contidos que se imparten na clase.
- **Apoios temporais fóra da aula**. En determinadas áreas ou actividades (principalmente as instrumentais) o alumno ou grupo de alumnos/as con necesidades educativas específicas sae do seu grupo-aula para ser atendido polo profesorado de apoio.

- **Apoios temporais ou permanentes dentro da aula impartidos polo profesorado de apoio de Infantil.** Reforzan a tarefa educativa cotiá nas diferentes aulas e en actividades específicas como psicomotricidade, inglés.... Así mesmo, atenden ao alumnado que manifesta neae.
- **Atención especializada por parte do profesorado de apoio na aula específica** coa participación en todas actividades que sexa posible co grupo de referencia.

8. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

As medidas de atención á diversidade oscilan nun continuo que abarca desde a prevención á intervención directa específica e, incluso, extraordinaria.

Non van ligadas de forma permanente a colectivos de alumnos/as concretos, xa que calquera alumno/a pode requirir ao longo da súa escolaridade a adopción de diferentes tipos de medidas.

Tampouco cabe asignar de forma exclusiva unha medida concreta cun determinado profesional que a leve a cabo.

Por regra xeral as medidas sempre tenderán a ir do máis ordinario ao máis extraordinario, das situacións máis normalizadoras ás menos normalizadoras.

É importante que se reflictan no Proxecto Curricular de Centro e no Proxecto Educativo de Centro.

MEDIDAS ORDINARIAS DE APOIO E REFORZO EDUCATIVO

- Son as actuacións e programas dirixidos a previr, compensar e facilitar a superación de dificultades leves mediante a adecuación do currículo ordinario, sen alterar ningún dos seus elementos esenciais, co fin de que a totalidade do alumnado acade as capacidades establecidas nos obxectivos xerais de curso, etapa e/ou nivel.

Organizativas:

- Aproveitar ao máximo os recursos materiais e humanos dispoñibles, así como unha adecuada organización dos mesmos.
- Organizar e optimizar o uso dos espazos, a distribución dos tempos, así como os recursos humanos e materiais de tal xeito que se posibilite a posta en marcha das medidas recollidas no Plan de Atención á Diversidade do centro.
- Organizar a distribución dos tempos tendo en conta que esta distribución se realiza en función das necesidades do alumnado e que esta suxeita a modificacións permanentemente. De feito os horarios refanse ao longo do curso cando cómpre.
- Coordinar a actuación dos diferentes profesionais. Facilitar, desde a organización do centro, a coordinación necesaria entre os profesionais que interveñen co alumnado.
- Organizar as medidas de apoio: Terá unha atención especializada o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo que requira, nun período da súa escolarización ou ao longo de toda ela, determinados apoios e atencións educativas, por padecer discapacidades físicas, psíquicas, sensoriais, ou por manifestar graves trastornos da personalidade ou de conducta.
- Definir as funcións e responsabilidades dos diferentes profesionais.

- Clarificar o modelo de intervención.
- Definir e establecer criterios xerais para determinar que nenos/as han de recibir apoio, así como cando e de que tipo.
- Organizar os grupos adecuando a composición e o número de alumnos e alumnas as súas características e necesidades.
- Organizar grupos de reforzo. Contemplan a posibilidade de organizar actividades de reforzo na elaboración dos horarios do profesorado e na distribución inicial dos agrupamentos. (apoios, desdobres...).
- Organizar grupos de aprendizaxe co fin de reforzar as áreas instrumentais nas que o alumnado non acadou o nivel de desenvolvemento previsto.
- Organizar **grupos específicos de aprendizaxe das linguas** para aqueles alumnos/as que descoñezan as linguas da nosa comunidade. Apoios intensivos en ensinanza do idioma para alumnado estranxeiro.
- Organizar **actividades de recuperación** co fin de facilitar ao alumnado a recuperación de áreas, ou materias non superados en cursos anteriores. A tal efecto, inclúiranse na planificación do curso as medidas organizativas oportunas.
- **Organización de programas individuais e grupais:** programas de habilidades sociais, de técnicas de estudo, de estimulación, de enriquecemento cognitivo, de axuste da personalidade, de resolución de conflitos ou outros para compensar carencias asociadas a necesidades educativas específicas de apoio educativo.
- **Reducir o número de profesorado que atende a alumnos e alumnas ou a grupos con características específicas.** Cando as características dun alumno/a ou dun grupo de alumnos/as o requira, procurarase que o equipo docente que lle atende estea composto polo menor número posible de profesorado.
- Realizar un seguimento individualizado de aqueles alumnos e alumnas cuxa situación académica, persoal ou social así o aconselle.
- Revisar o nivel de participación dos pais/nais así como a relación coa comunidade.

Curriculares:

- **Adeguar obxectivos.** Esta adecuación poderá establecerse, entre outras, das seguintes formas:
- **Priorizar obxectivos** e seleccionar os **contidos mínimos** propios do ciclo.
- **Variar a temporalización dos mesmos.**
- Incluír obxectivos relativos a aspectos que o alumno considere relevantes ou que, en todo caso, sexan relevantes no entorno ao que pertence o alumnado.
- Enriquecer o currículo das áreas con referencias e aportacións de diferentes culturas.
- **Distinguir entre os contidos que se consideran fundamentais e os que teñen un carácter complementario.** De forma que os contidos básicos sexan os mínimos para todo o grupo e, polo tanto, neles se centrará o traballo con aquel alumnado que presente determinadas dificultades de aprendizaxe, mentres os de carácter complementario irán destinados a aquel alumnado sen dificultades para o aprendizaxe ou para aquel outro que está especialmente dotado.
- **Preparar actividades complementarias, de ampliación ou profundización,** dirixidas a aquel alumnado menos necesitado de axuda, ou que resolve as tarefas

comúns con maior rapidez. Este bloque de actividades centrarase sobre os contidos que non se consideran fundamentais para o desenvolvemento das capacidades básicas.

- Ampliación. **Medidas de profundización e enriquecemento.** Para o alumnado de altas capacidades, se deberán propor actividades de profundización e enriquecemento encamiñadas ao desenvolvemento do traballo autónomo, da madurez e autonomía persoais, así como de actitudes positivas cara a investigación como forma de aprendizaxe.
- **Afianzar os contidos do ciclo anterior.**
- **Adaptar materiais didácticos.**
- Insistir no **desenvolvemento das capacidades de tipo afectivo**, fomentando a seguridade e a autoestima do alumnado.
- Vincular os obxectivos de cada área, materia, ámbito ou módulo coas capacidades de nivel e de etapa. Clarificar a aportación de cada área, materia, ámbito ou módulo á consecución dos obxectivos xerais de nivel e de etapa.
- Organizar os contidos en ámbitos integradores. Cando as características do alumnado ou dos grupos o requira, se poderán organizar os contidos das diferentes áreas, materias ou módulos en ámbitos de coñecemento de carácter integrador.
- **Utilizar estratexias metodolóxicas que favorezan a participación de todo o alumnado e a autonomía** na aprendizaxe, entre outras: aprendizaxe cooperativo, titoría entre iguais, desenvolvemento de estratexias de aprendizaxe.
- **Combinar diferentes tipos de actividades:** traballo individual, exposición, busca de información, traballo en grupo e outras.
- Programar varias actividades para tratar cada un dos contidos fundamentais, graduando a súa dificultade en función das posibles dificultades de aprendizaxe que podan presentarse e planeándoas de forma que permitan traballar un mesmo contido con niveles de esixencia diferentes.
- Propor actividades que poñan en xogo distintas estratexias de aprendizaxe. traballo autónomo, actividades dirixidas...
- Empregar recursos didácticos variados de xeito que un mesmo contido se presente a través de recursos diferentes.
- Posibilidade de prever que nun momento determinado coexistan na aula **distintas formas de agrupamento**, que aborden tamén tarefas diferentes, de xeito que cada alumno/a, en función das súas necesidades, o seu ritmo de aprendizaxe ou as súas preferencias, se integre nun ou noutro.
- Incluír a elaboración de materiais por parte do alumnado como contido das diferentes materias.
- Seleccionar e utilizar materiais curriculares diversos, adecuándoos ás características do alumnado e aproveitando a súa potencialidade motivadora.
- Diversificar os procedementos de avaliación mediante estratexias como: Adecuar tempos, criterios e procedementos de avaliación; variar os tempos, as formas e os procedementos de recollida de información; unificar criterios e procedementos na recollida de información; rexistrar sistematicamente a evolución do alumnado; diversificar os tipos de probas en función da alumna ou alumno ao que se dirixe.
- Avaliar de xeito prioritario os contidos fundamentais.

- Utilizar diferentes instrumentos e procedementos para avaliar a progresión das capacidades básicas do alumnado.
- Valorar, en todas as actividades, as distintas aproximacións que ao mesmo contido faga cada alumno e que responden aos seus diferentes puntos de partida e, en definitiva, as súas diferentes posibilidades.

De coordinación:

- **Desenvolvemento do Plan de Acción Titorial**, incidindo nos seguintes aspectos: o seguimento individual e grupal do alumnado, o desenvolvemento integral do alumnado, a colaboración periódica coas familias, a coordinación do conxunto do profesorado de cada grupo, co fin de facer un seguimento de casos e colaborar en determinadas intervencións cando así se requira.
- Proposta e **desenvolvemento de Plans de Orientación Académica**, que inclúan actuacións de diverso tipo: informativas, preparatorias para a incorporación ao novo centro e outras.
- **Reunións periódicas do profesorado** que intervén cun determinado alumno/a ou grupo para facilitar a coordinación das súas actuacións.
- Intervención doutros profesionais: procurarase realizar unha intervención coordinada entre os auxiliares educadores, fisioterapeutas e outros profesionais contribúa á consecución de obxectivos educativos.

MEDIDAS EXTRAORDINARIAS

Son as actuacións de carácter individual que se toman nun centro para responder a unhas necesidades educativas específicas moi concretas que presenta o alumnado e requiren da organización duns recursos persoais e materiais concretos. Adóptanse cando se esgotaron as medidas ordinarias. Algunhas delas poden ser:

- **Programas específicos** de aprendizaxe para determinados grupos de alumnos/as: programas de inmersión lingüística, grupos de adaptación da competencia curricular e outros programas de características similares.
- **Adaptacións de acceso ao currículo**. Son axudas, recursos materiais e medios técnicos que compensan as dificultades ou incapacidades dos alumnos/as con discapacidades físicas ou sensoriais para poder acceder ao currículo.
- **Adaptacións curriculares individualizadas significativas**, é dicir, que supoñen unha modificación esencial de obxectivos, contidos, criterios de avaliación, así como da temporalización e outros aspectos organizativos.
- **Flexibilización da permanencia no nivel ou na etapa**.
- Permanencia extraordinaria dun curso adicional en Educación Infantil.
- Permanencia extraordinaria dun ano máis no ciclo en Educación Primaria.
- Valorar a posibilidade de que un alumno ou alumna permaneza un ano máis no ciclo no que se encontra escolarizado, cando non alcanzara os obxectivos correspondentes. Tanto a decisión de permanencia como, no seu caso, a de promoción deberán tomarse tendo en conta a madurez do alumnado, as súas circunstancias persoais e familiares, as súas posibilidades de recuperación e progreso en cursos posteriores, e os beneficios que podan derivarse para a súa integración e socialización.

- **Escolarización en aula específica dentro dun centro ordinario:** Medida destinada a aqueles alumnos/as que, debido as súas graves discapacidades físicas, psíquicas, sensoriais ou por manifestar graves trastornos da personalidade ou da conducta podan necesitar adaptacións moi significativas e no grao extremo nas áreas do currículo oficial que lles corresponde pola súa idade. Esta medida tomarase cando o dictame de escolarización considere que estes alumnos/as deben permanecer todo, ou gran parte do horario, nunha aula especializada, pero poidan compartir certa parte das actividades co resto do alumnado do centro para favorecer a súa adaptación e integración social. Non obstante, en función da evolución do alumno/a, poderase solicitar a revisión de dito dictame con vistas a adoptar outras formas de escolarización.
- **Escolarización en centros de educación especial.** Medida destinada a aqueles alumnos/as que, debido as súa graves discapacidades físicas, psíquicas, sensoriais, ou por manifestar graves trastornos da personalidade ou da conducta, requiran adaptacións moi significativas e en grado extremo nas áreas do currículo oficial que lles corresponde pola súa idade e cuxo nivel de adaptación e de integración social nun centro ordinario sería mínimo. Esta medida adoptárase exclusivamente cando o dictame de escolarización así o determine. Non obstante, en función da evolución do alumno/a, porase solicitar a revisión de dicho dictame con vistas a adoptar outras formas de escolarización.
- **Escolarización combinada.** Cando as necesidades educativas do alumnado o aconsellen, e fundamentalmente para favorecer o seu proceso de socialización, porán establecerse fórmulas de escolarización combinada entre centros ordinarios e de educación especial.
- Calquera **outra** que determine a Administración educativa.

Daranse prioridade ás medidas ordinarias sobre as medidas extraordinarias que só se utilizarán cando, estando esgotadas as vías anteriores, non existan outras alternativas ou cando a avaliación psicopedagóxica así o determine.

A aplicación de medidas extraordinarias non exclúe a aplicación das medidas ordinarias que se determinen. **Evítase asociar de xeito automático necesidades a medidas**, debéndose aplicar, en cada caso, as que máis conveñan á situación do alumno/a.

A implantación das medidas de carácter extraordinario deberá contar coa aprobación das instancias oportunas e axustarse a lexislación pertinente que regula o procedemento a seguir respecto á súa adopción.

Cando as medidas tomadas impliquen que o alumnado deba saír da aula ordinaria terase en conta que a finalidade última segue a ser integradora e non o medio de quitar problemas dos grupos. Debemos ter en conta que, aínda que ás veces, estas medidas empezan con finalidade integradora, acaban supoñendo unha vía marxinadora. O grupo ordinario ten que seguir sendo a referencia básica.

Deben planearse con fines concretos, revisados cada ano. Non deben ir máis alá da finalidade creada. Son algo "excepcional". Evitaremos a tendencia a rutinizarse e marcar ao alumnado.

9. DOCUMENTO INDIVIDUALIZADO DE ADAPTACIÓN CURRICULAR. PROTOCOLO PARA A SÚA ELABORACIÓN.

A Adaptación Curricular Individualizada é unha medida de atención extraordinaria.

Empregarase unicamente cando estean esgotadas tódalas medidas posibles de atención á diversidade máis ordinarias.

Pode supoñer modificacións máis ou menos significativas respecto aos distintos elementos integrados no Currículo: obxectivos, contidos, metodoloxía e criterios de avaliación. En función do grao de distancia que representen respecto ás actuacións ordinarias que se seguen co resto do alumnado, poden clasificarse pola seu maior ou menor grado de significatividade.

Nelas deberán quedar moi claros os **seguintes puntos**:

- Datos persoais do alumno-a. Información relevante sobre a súa historia persoal, familiar e escolar.
- Profesionais participantes.
- Información relevante do proceso de avaliación.
- Definición das necesidades educativas especiais.
- Competencias adquiridas polo alumno/a,
- Nivel de competencia curricular.
- Proposta curricular: decisións relativas ao que, como e cando ensinar e avaliar nas áreas que precise.
- Obxectivos e contidos do currículo adaptado.
- Modalidade de apoio: área , profesionais, lugar e tempo
- Materiais e recursos didácticos que máis poden favorecer a aprendizaxe do alumno/a.
- A temporalización das aprendizaxes mínimas planificadas na proposta curricular.
- O número e tipo de apoios (dentro ou fóra da aula) a realizar polos especialistas en Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe.
- Criterios de avaliación.
- A adecuación dos instrumentos de avaliación (exame escrito, proba oral, participación na aula, caderno de clase, etc.) empregados para valorar eses obxectivos.
- As modificacións que se precisan no contexto do aula e/ou centro para facilitar o proceso de aprendizaxe do alumno e a implementación das decisións adoptadas.
- Colaboración coa familia.
- Seguimento das decisións adoptadas.

Na súa elaboración están implicados o profesorado titor e o profesorado da **área** coa colaboración e asesoramento do equipo directivo, do equipo educativo responsable do alumno, do **Departamento de Orientación e do Equipo Específico se é o caso**, así como de calquera outro profesional que participe na atención ao alumno.

O **proceso de elaboración** das ACI debe ser dinámico e flexible. Aínda que a súa

realización ten unhas fases claras non debe tomarse como un proceso lineal no que non se pode pasar á seguinte fase sen haber esgotado a anterior.

A primeira fase comeza cunha **reunión** na que tomaran parte:

- Xefe de estudos.
- Profesorado titor
- Profesorado das áreas - materias que se consideran obxecto de ACI.
- Profesorado de apoio.
- Profesionais que participaron na avaliación psicopedagóxica.

A avaliación psicopedagóxica terá como finalidade identificar as necesidades do alumno/a en relación ao currículo escolar e os apoios (tipo e grao de axuda) que necesita para progresar na escola e ser competente na vida social.

O obxectivo desta reunión é **estimar a pertinencia da ACI** e clarificar os elementos do currículo que deberán ser modificados

En segundo lugar se solicitará unha **autorización á inspección educativa** a través do director do centro e se comunicará a decisión á familia.

Seguidamente **elaborarase o documento** ACI, onde se recollerá por escrito, no modelo de ACI do centro, a información relativa aos aspectos citados anteriormente.

Para realizar o seguimento e revisión da adaptación todos os profesionais implicados na atención educativa do alumno/a (profesorado titor e de área, especialistas en Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe) valorarán a adecuación e grao de cumprimento da adaptación curricular. Realizarase preferiblemente unha vez ao trimestre e, como mínimo, ao rematar cada curso, salvo outras indicacións.

Desenvolvemento da ACI: O alumno/a obxecto de ACI estará Integrado na medida do posible no contexto ordinario, fóra del en casos excepcionais debidamente previstos na ACI e durante un tempo que non excederá a terceira parte da xornada escolar.

O referente para a elaboración da ACI serán os obxectivos xerais de etapa, concretados no Proxecto Curricular de Centro. O **registro** da mesma realizarase no expediente académico do programa Xade. O documento da ACI forma parte do expediente académico do alumno/a. **A duración da ACI será dun ciclo educativo.**

A avaliación da mesma realizarase seguindo os criterios de avaliación individualizada establecidos na proposta curricular adaptada. **Para efectos de promoción o referente serán os obxectivos xerais de etapa.**

Tentarase, sempre que sexa posible, **promover ao alumno/a cara situacións progresivamente máis normalizadoras.**

10. FUNCÍONS E RESPONSABILIDADES DOS DIFERENTES PROFESIONAIS

Claustro

- Consensuar a definición do marco conceptual elixido polo claustro deste centro (que é atención á diversidade, que medidas de atención á diversidade se adoptan, como entendemos o proceso de aprendizaxe)
- Elaborar o Proxecto Educativo de Centro e o Proxecto Curricular de Centro
- Elaborar o Plan de Atención á Diversidade, onde se definen as funcións dos distintos

profesionais, o modelo de intervención, os criterios xerais para decidir cando un alumno recibe apoio...

- Revisar o nivel de participación dos pais.
- Coordinar as funcións referentes á orientación, tutoría, avaliación e recuperación dos alumnos e alumnas.

Profesorado titor

- O profesorado titor, figura de referencia da totalidade dos alumnos e alumnas da súa aula, actuará como coordinador do profesorado que traballa con ese grupo e será o vínculo máis estable de relación coas familias.
- **A implicación do titor no proceso de ensinanza e aprendizaxe de todos os seus alumnos é básica e nunca pode ser suplantada pola intervención doutros profesionais.**
- Serán **funcións** do titor:
 - Participar no desenvolvemento do **Plan de Acción Titorial** e nas actividades de orientación baixo a coordinación do Xefe de Estudos e a colaboración do Departamento de Orientación.
 - Segundo a orde do 23 de novembro de 2007 pola que se regula a **avaliación na educación primaria** na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG 30 de novembro), o titor realizará a **avaliación inicial** ao comezo de curso, co fin de establecer o nivel de competencia curricular do alumno/a en colaboración co resto do profesorado implicado no grupo.
 - Así mesmo o profesorado titor colaborará co Departamento de Orientación na avaliación psicopedagóxica e **atenderá ás dificultades de aprendizaxe do seu alumnado** para proceder á adecuación persoal do currículo, **o que implica a elaboración de adaptacións curriculares** coa colaboración do resto do profesorado ordinario que atende ao alumno, o profesorado especialista de Pedagogía Terapéutica, Audición e Linguaxe e a orientadora.
 - Facilitar a integración dos alumnos no grupo.
 - Fomentar a participación de todos os seus alumnos/as nas actividades do centro.
 - **Coordinar o proceso de avaliación dos alumnos/as do seu grupo** con Pedagogía Terapéutica., Audición e Linguaxe. e resto de profesorado que interveñen directamente cos mesmos e adoptar a decisión que proceda acerca da súa promoción dun ciclo a outro.
 - Informar ás familias e ao profesorado do alumnado con necesidades educativas sobre todo aquilo que lles concirna en relación coas actividades docentes e rendemento académico.

Profesorado de pedagogía terapéutica e audición e linguaxe

- Cada membro do Equipo forma parte, a súa vez, dun ciclo (2º ciclo de Educación Infantil, 1º, 2º e 3º ciclo de Educación Primaria), preferiblemente no que concreta o seu apoio.
- Para coordinar as súas funcións, o equipo reúnese unha vez á semana coa orientadora, que forma parte da Comisión de Coordinación Pedagóxica do centro.

- Funcións do profesorado de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe.
- **Atención directa** docente ao alumnado con neae.
- Colaboración nas cuestións relacionadas coa educación do alumnado suxeito a medidas de atención á diversidade.
- **Colaboración na avaliación inicial** do alumnado e nas sesións de avaliación que afecten ao alumnado con neae. No caso do especialista de AL, naquelas dificultades relacionadas coa comunicación e linguaxe.
- Colaboración co Departamento de orientación na elaboración do plano de actuación respecto ó alumnado con neae.
- **Colaboración** co profesor titor e resto do profesorado na elaboración das **adaptacións curriculares** e no seguimento e avaliación das mesmas, así como nos reforzos educativos e outras medidas de atención á diversidade.
- Colaboración no asesoramento ao profesorado que imparte docencia directa ao alumnado con neae, así como os pais destes alumnos/as.
- **Elaboración de materiais específicos** e recursos destinados ao alumnado con necesidades educativas especiais.
- Aqueloutras funcións que se lle puidesen asignar neste ámbito.
- Ademais o profesorado de Audición e Linguaxe:
- Prestará **colaboración** na elaboración e desenvolvemento, na medida do posible, de **programas relacionados con problemas de comunicación**, especialmente en programas de prevención e estimulación da linguaxe en Educación Infantil e o primeiro ciclo de Educación Primaria. Contará coa colaboración da orientadora do centro.
- Prestará **colaboración** no asesoramento ao profesorado na programación de actividades para a **prevención e tratamento das dificultades na área de linguaxe**.

Departamento de Orientación

- Servir de apoio tanto ao Equipo Directivo como ao Claustro, alumnado e familias.
- **Coordinar a atención ao alumnado con n.e.a.e.** xunto co xefe de estudos e o profesorado de apoio.
- **Detectar e avaliar as neae do alumnado.**
- **Realizar a avaliación psicopedagóxica.**
- Participar no deseño e desenvolvemento de medidas de atención á diversidade.
- **Asesorar na elaboración de programas** dirixidos ao desenvolvemento integral do alumnado e ofrecerlle ao profesorado o soporte técnico para o desenvolvemento dos mesmos.
- **Asesorar** na toma de decisións sobre **medidas de atención á diversidade** para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.
- Favorecer a posta en práctica das medidas organizativas e curriculares de atención á diversidade que precise o alumnado.
- Deseñar, en colaboración co profesorado involucrado, medidas que favorezan o desenvolvemento integral do alumnado.
- Deseñar, en colaboración co profesorado involucrado, medidas de reforzo que

favorezan a aprendizaxe do alumnado.

- **Establecer relacións estables de coordinación entre profesorado titor, profesorado especialista e profesorado de apoio ás necesidades educativas especiais.**
- Participar na elaboración, seguimento e avaliación dos proxectos educativo e curricular do centro, incidindo nos criterios de carácter organizativo e pedagóxico para a atención á diversidade.
- Deseñar accións encamiñadas á atención temperá e á prevención de dificultades ou problemas de desenvolvemento ou de aprendizaxe derivadas tanto de condicións desfavorables como de sobredotación que presente o alumnado.
- Organizar espazos e instalacións para a orientación, así como adquirir material e equipamento específico, velando polo seu correcto uso e conservación.
- Establecer canles de información cos diferentes servicios ou institucións no ámbito das súas competencias.
- Cooperar cos membros de equipo de orientación específico no deseño, desenvolvemento e avaliación de programas de intervención.

Equipo Directivo

A atención á diversidade do alumnado é responsabilidade de todo o profesorado do centro. Todos están implicados tanto nos niveis de planificación como na posta en práctica das medidas que se propoñan.

Hai que sinalar o papel diferenciado do Equipo Directivo, como un elemento dinamizador de todos os procesos dirixidos a optimizar a atención ao conxunto do alumnado e, especificamente, o rol da xefatura de estudos como coordinadora de todo o relacionado coa atención á diversidade: organización de horarios, coordinación de funcións...

- **Impulsar propostas** e facilitar as condicións necesarias para a súa posta en marcha, tanto no tocante ás propias medidas de atención á diversidade como á necesaria coordinación do profesorado.
- **Habilitar os recursos dispoñibles** para a atención individualizada do alumnado con necesidades educativas.
- Coordinar e **velar pola execución das actividades** de carácter académico e de orientación do profesorado e alumnado, en relación co proxecto educativo do centro, os proxectos curriculares de etapa e a programación xeral anual.
- **Coordinar a actividade docente do centro**, con especial atención aos procesos de avaliación, adaptación curricular e actividades de recuperación, reforzo e ampliación.

Comisión de coordinación pedagóxica

- **Velar para que a elaboración dos proxectos** curriculares de etapa, o Plan de Acción Titorial, o Plan de Atención á Diversidade, o Plan de Orientación Educativa, o Plan de Convivencia Escolar **se realicen conforme aos criterios establecidos polo claustro.**
- Establecer as **directrices xerais** para a elaboración das **programacións didácticas** dos equipos de ciclo, do Plan de Atención á Diversidade e o resto anteriormente

citado.

- **Servir de intermediaria entre as propostas do claustro e do ciclo.** Os representantes de cada ciclo elevarán as propostas do mesmo á comisión e viceversa, unha vez discutidas na Comisión pedagóxica elevaranse ao claustro que aprobará ou non as mesmas.

Auxiliares Técnico Educativos

En coordinación cos profesionais implicados, colaborar na execución práctica, seguimento e avaliación dos programas de autonomía persoal e integración social do alumnado.

- Guiar e/ou axudar ao alumno/a na realización de actividades de **coidado, hixiene e aseo persoal**, previamente programadas.
- Guiar e/ou axudar ao alumno na realización de actividades dirixidas á adquisición de **hábitos alimentarios**.
- Guiar e/ou axudar ao alumno na realización de actividades dirixidas á adquisición de **técnicas de mobilidade, autocontrol en desprazamentos e habilidades da vida diaria**.
- Guiar e/ou **axudar ao alumno a desprazarse** e participar activamente en actividades dentro e fóra do centro, cando as súas condicións llo impidan ou dificulten.
- **Colaborar** co resto do profesorado na atención, **vixilancia e coidado** destes alumnos/as durante os **períodos de recreo, descanso e saídas**.
- Axudar ao alumno/a dentro do aula, para **facilitarlle o acceso a algunhas actividades** que presentan especial dificultade para o mesmo. Estas, sempre deberán estar programadas e **supervisadas polo profesorado** xa se desenvolvan no aula ordinaria ou en agrupamentos específicos.

Outros

O centro educativo, inserto nun contexto, debe integrarse na comunidade como un recurso máis e, ao mesmo tempo, debe coñecer e aproveitar a rede de profesionais (educadores sociais, especialistas en saúde, traballadores sociais, etc.) e institucións de todo tipo (asociacións, centros de saúde...) que poidan redundar nunha mellor actuación educativa e, especificamente, nunha atención integral á diversidade do alumnado.

O equipo directivo e a orientadora terán unha especial atención para facilitar o contacto co entorno: interrelación entre centros educativos, relación entre institucións, tanto de carácter municipal como autonómico.

11. PROCEDIMENTO DE ELABORACIÓN DO PLAN

O Departamento de Orientación elabora o borrador do plan e o presenta á Comisión Pedagóxica. Ademais este colgarase na páxina web do colexio para darlle difusión entre todo o Claustro.

A Comisión Pedagóxica remite as alegacións oportunas de cada equipo docente. A Comisión Pedagóxica elabora o documento proposta e o remite ao claustro de

profesorado para ser sometido a votación. Unha vez aprobado, o plan incorporase ao proxecto curricular.

12. SEGUIMENTO E MELLORA DO PLAN

O Plan de Atención á Diversidade debe axustarse á realidade cambiante do centro. Ao finalizar o curso escolar, o Departamento de Orientación na súa memoria anual informa sobre as súas actuacións e, o que é máis importante, das previsións para o curso seguinte.

Ao inicio do curso escolar, elaborárase o programa de intervención, propoñendo, no seu caso, as modificacións ao Plan de Atención á Diversidade. As modificacións ao plan non deberían afectar aos aspectos esenciais do mesmo, senón introducir as medidas correctoras oportunas.

Corresponde á Comisión Pedagóxica o seguimento do Plan de Atención á Diversidade, sen embargo neste tema previsiblemente teranse moi en conta as aportacións do Departamento de Orientación.

A avaliación efectuarase a dous niveis:

- Avaliación dos resultados obtidos polo alumnado afectado polo plan.
- Avaliación do plan propiamente dito.

O obxectivo desta avaliación será o de analizar cunha periodicidade anual, preferentemente ao final de cada curso, a adecuación de este á realidade do Centro, e deseñar as modificacións pertinentes en canto a alumnado e recursos humanos e materiais previstos para o curso seguinte.

O proceso a seguir será o seguinte:

- Análise e avaliación nas reunións de ciclo.
- Posta en común na Comisión de Coordinación Pedagóxica.
- Elevación de conclusións e posibles modificacións no Claustro de Profesorado para o seu coñecemento.
- Inclusión das valoracións na Memoria de Final de Curso, que, á súa vez, servirá de base para a Programación Xeral Anual do curso seguinte.

Si as condicións do Centro se viran alteradas por calquera motivo durante o período escolar, procederíase a realizar as modificacións oportunas.

A revisión do Plan de Atención á Diversidade realizarase a principio de curso, atendendo ás conclusións obtidas na avaliación e ás circunstancias existentes en dito momento.